

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Quantu[m] & vnde sit matrimonij vinculum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

vagans Latona de rusticis ranas esse iussit, ipsaque aetate pudentior superuenit. Quæ postquam tripudiandi caußam intellexit, plangere potius, quam plaudere ranas ceteras jussit. Si enim, inquietabat, hic unus sol radij suis & calore lacunas paludosa nostras ebibit, quid futurum est, si plures sit procreaturus? Hominum quoque multi nuptijs & prole gaudent, quam optant numerosam, sed non vident, opes suas ab una consumi, & secundum cum liberis, si plures acquirerent, aut non alij super alios morerentur, ad summam inopiam adigendos. Itaque illis sat in matrimonio boni esse debet fidus coniunx, exemplo illius, qui dixit: *Numquid non ego melior tibi sum, quam decem filii?* Filii possunt, cum prodigo illo deserere parentes, si vel maximè viuant; coniunx coniugem deserere non potest. Quamobrem rectè D. Augustinus, in lib. de bono coniugij ait: *Coniugium mihi bonum videtur, non propter solam filiorum procreacionem, sed propter ipsam etiam naturalem in diuerso sexu societatem.* Atque hoc est tertium matrimonij bonum, quod S. Augustinus sacramentum, alij appellant insolubilitatem, quæ in eo consistit, ut, post initum semel coniugium, alter ab altero nunquam separetur. Nec est, inter humanas necessitudines, arctius aut inviolabilius nullum vineulum, quam vinculum matrimonij. Hinc ex Adami costa Deus fecit Euam, ut significaret virum & uxorem non tam duos esse, quam unum; immo indissimiles esse atque inseparabiles. *Et erunt duo in carne una.* Sicut ergo una caro non potest diuidi, & una manere, ita non potest coniunx à coniuge separari; cum sit una caro cum coniuge. Si quidem unitati diuisio; hoc est, diuortium, & polygamiare pugnat. Quoniam igitur coniugij pactum bonum est, bonum utique erit, id pactum non posse rescindi.

II.
1. Cor. 7.10. Diuina hoc lege cautum est. *Iis, qui matrimonio juncti sunt,* ait Apostolus, *principio non ego, sed Dominus, uxorem a viro non discedere.* *Quod si discesserit, manere innuptam, aut viri suorum conciliari.* Et vir uxorem non dimittat, ne quoad habitationem quidem. Sine graui & iusta cauſa scilicet; siquidem ob fornicationem, & alias iustas cauſas, licet dimittere, quod attinet ad tori quidem consortium. *Diuortium enim etiam iustum & licitum,*

licitum, non soluit vinculum matrimonij. Quare, et si coniunx sit adultera, aut vir adulter, tamen neque viro innocentio, neque innocentio vxori fas est aliud matrimonium inire. Quod clarè affirmat S. Paulus, dum ait: *Quod si discesserit vxor: præcipere Dominum, manere innuptam.* Solo enim toro & cohabitatione, non autem etiam vinculo separantur. Haud igitur licet alium, vel aliam ducere, ut non solum SS. Patres & Concilia, sed ipse etiam Apostolus paulò infra disertiùs docet, dum ait: *Mulier alligata est legi, quanto tempore vir eius vivit: quod si dormierit vir eius, liberata est, cui vult nubat, tantum in Domino;* hoc est, secundum legem Dei; prolis, non libidinis causa; & cum timore Dei; in Domini Ecclesia, non Pagano, aut hæretico; id ob periculum peruersioris Ecclesiæ verantè. Cùm autem dicat Paulus, *præcipio non ego, sed Dominus, uxorem à viro non discedere;* si quis vult scire, ubi Dominus præcipiat, apud Matthæum inueniet Christum dicentem: *Quod Deus coniunxit, homo non separet.* Et paulò post: *Qui dimiserit uxorem suam, excepta causa fornicationis, & duxerit aliam, mœchatur.* Vbi sensus non est, eum, qui ob fornicationem licite dimisit uxorem, aliam ducendo non mœchari. Sicut enim ex illo: *scienti bonum facere, & non facienti peccatum est illi,* non licet inferre: *Qui igitur nescit bonū, non peccat,* cùm etiā sint peccata per ignorantiam, ut ait S. Augustinus: ita male ratiocinatur, qui ex eo, quia non licet uxorem bonam dimittere, & aliam ducere, colligit, fas esse, aliam ducere, quia malam & adulteram fas est dimittere. Grande igitur est & firmum hoc vinculum, quia usque ad mortem durat.

Cuius vim egregiè expressit D. Augustinus his verbis. *Cavere debet charitas coniugalis, ne dum sibi quarit, unde amplius hominem detur, coniugifaciat, unde damnetur.* Qui enim dimittit uxorem suam, excepta causa fornicationis, facit eam mœchari. Usque adeò fatus illud initum nuptiale, cuiusdam sacramenti res est, ut nec ipsa separatione irritum fiat: quandoquidem, vivente viro, a quo relicta est, mœchatur, si alteri nupserit: Et ille hujus mali causa est, qui non liquit. Miror autem si, quemadmodum licet dimittere adulteram, uxorem: ita liceat a dimissa alteram ducere. Facit enim hac de re

S. Hieronymus
apud Amand.
S. Aug. lib. 2.
de adulter. coniug. cap. 4.
Conc. Milevit. c. 17. Eliebertin. cap. 9.
Trid. fest. 24.
Can. 7.1 Cor. 7.39.
Matth. 19.6.

S. Aug. lib. 11.
de adulterin.
coniugijs. c. 8.

III.
S. Augustin.
lib. de boro
coniug. c. 9.